

Kmečka trgovina

Reševanje vinske krize v Italiji

Italija za Francijo pridela največ vina. Ker pa Italiji primanjkuje goriv, so sklenili, da bodo pomanjkanje premoga nadomestili z alkoholom vina. Izšel je odlok vlade, po katerem bodo morali italijanski vinogradniki 10% svojega pridelka odstopiti državi. Od celotne količine vina, ki ga vinogradnik pridela, se odvije na vsakega člena družine 1 hl, od preostale količine pa dobi država 10%. Država da za to vino odškodnino, in sicer za 1 hl, ki ima 10% alkohola, 40 lir (okrog 90 din). Na ta način bo država vsako leto dobila od vinogradnikov okrog 2,400,000 hl vina, iz katerega dobi okrog 240,000 hl čistega 100% alkohola, ki ga meša z bencinom kot gorivo.

Navedeni ukrepi italijanske vlade se zde na prvi pogled kot breme za prebivalstvo. Vendar ima tudi to svoje dobre strani, in sicer: ker je v Italiji mnogo več vina, kot se ga porabi doma, se preostalih 90% vina veliko laže in po boljši ceni prodaja. Dalje država pri odvzemu vina ne gleda na kakovost in dobroto vin, njo zanima le alkohol, radi česar lahko vinogradniki oddajo državi najslabša in celo pokvarjena vina. Ker je državi le za vinski alkohol, bodo vinogradniki lahko oddajali državi tudi alkohol, pridobljen iz vinskih tropin in drož. Doslej je namreč radi davkov na žganje bilo skoraj onemogočeno pridobivanje alkohola iz vinskih tropin, ki so še radi tega navadno v pogubo. Tako se bodo ponovno izkoriscale vinske tropine, z vinskega trga bodo pa izginila vsa slaba in pokvarjena vina. Sicer izvajanje odloka, ki se je začelo v tekem letu, naleti na težkoče, toda prisilna oddaja vin državi bo vsega ugodne posledice na celoten italijanski vinski trg.

Dobro bi bilo, da bi se tudi pri nas našel kd, ki bi preštudiral možnost uporabe vinskega alkohola kot goriva, posebno, ker smo tudi mi navezani na uvoz bencina. Če bi se to začelo na drug način tudi pri nas, bi brez nadaljnjega lahko vnovičili vina samorodnic, predvsem šmarne, ki nekateri dela tako sive lase. Kot gorivo bi menda alkohol samorodnic še bolje služil kot pa alkohol žahne vinske trte.

Sadna letina v Bosni

Po sedanjih izgledih računajo, da bodo letos v Bosni pridelali okrog 30.000 vagonov sлив. Pričakuje se, da se bodo sveže slike plačevali v Brčkem po 1–1.50 din kg, to pa zato, ker Kalifornija, ki prav tako pridela zelo mnogo slike, zahteva za kilogram okrog 3 din, radi česar mliniško, da bodo trgovci bolj iskali bosanske slike. Nasušiti nameravajo okrog 3000 vagonov slike, ki bodo imele ceno 3 din kg. Tudi orehi so v Bosni dobro obrodili; pravijo, da jih bodo pridelali okrog 200 vagonov.

Sladkor se bo pocenil

Ker bomo morali uvoziti okrog 1300 vagonov sladkorja, na katerega je visoka državna trošarina, bo finančni minister radi dobljene trošarne pri uvozu sladkorja lahko znižal trošarino na sladkor v državi, in sicer za 3 din pri kg. Po napovedih finančnega ministra g. Vojina Gjurčića bo torej sladkor pri kilogramu za 2,70 do 3 din cenejši kakor je bil doslej. Naše državne finance ne bodo s tem nič trpele, ker v kolikor bodo manj prejele od trošarino doma, toliko bo nadomestil češko-moravski protektorat, ki nam bo sladkor nabavil, s tem, da bo plačal uvozne carine. Če bi še tvornice sladkorja malo popustile pri svojih cenah, bi se lahko sladkor pocenil za okrog 4 din pri kilogramu.

Gospodarske zanimivosti

Angleži se zanimajo za naše živalske kože. Neka angleška tvrdka se je jela zanimati za naše surove živalske kože, ki jih potrebuje angleška industrija kože. Te dni so že bile poslane prve pošiljke telečjih in lažljih govejih kož na Angleško. Ce bodo Angleži z našimi živalskimi kožami zadovoljni, bodo jeli Angleži na veliko kupovati pri nas surove živalske kože.

Koliko se je lani pridelalo vina? Po podatkih mednarodnega urada za vino v Miljanu je znašal lani pridelek vina 205 milijonov hektolitrov od česar odpada na Francijo 58, Italijo 45, francoski Alžir 22, Španijo 16, Portugalsko 10, Romunijo 9,5, Argentino 9, Rusijo 5, Čile 4, Grčijo 3,6, Nemčijo z Avstrijo 3,5, Madžarsko 3 milijone hektolitrov.

Nemci bodo kadili krajše cigarete. Radi pomanjkanja denarja Nemci kolikor le mogoče zmanjšujejo uvoz tobaka. Zato so tvornice v Nemčiji, ki predelujejo tobak v cigare in cigarete, zmanjšale težo cigar, dolžino cigaret pa skrajše za 10%.

Japonski proračun se je povečal v letošnjem letu za 100 milijonov funtov. Omejili bodo prehrano prebivalstva, da bodo izvozili več konzerv in drugih živil, da tako dobe prepotrebni denar za vojno na Kitajskem.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 3,75–5 din, poldebeli 3,25 do 4 din, plemenski 4,50–6 din, Ptuj 4–4,50, Ljubljana 4,50–5,50 din, Novo mesto 5–6 din, Crnomelj 5–5,50 din kg žive teže.

Mladi voli (junčki). Brežice 3,50–4,50 din, Novo mesto 4,50–5 din kg žive teže.

Biki. Maribor 3–4 din, Murska Sobota 4,50 do 5 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3,50–4,25 din, plemenske 3,25–4,50 din, za klobasarse 2,25–3 din, molzne 4–5,50 din, breje 3,50–4,50 din, Ptuj 3 do 4 din, Murska Sobota 2,50–3 din, Ljubljana 4–4,50 din, Crnomelj 4,25–4,50 din.

Telice. Maribor 4–5,50 din, Ptuj 4–4,50 din, Ljutomer 4,50–5 din, Ljubljana 5,50–6 din, Novo mesto 4–5 din, Crnomelj 4,50–4,75 din.

Teleta. Maribor 4,50–6 din, Ptuj 6 din, Ljutomer 6–7 din, Murska Sobota 5–6 din, Ljubljana 6,50–7 din, Novo mesto 7–8 din, Crnomelj 5,50–6 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5–6 tednov stari prašiči 90–115 din, 7–9 tednov stari 120–140 din, 3 do 4 mesece 200–280 din, 5–7 mesecev 310 do 460 din, 8–10 mesecev 470–515 din, eno leto 710–920 din za glavo; kg žive teže 6–8 din. V Mitrovici na Hrvaskem so se prodajale dve leti stare svinje po 500 din komad in je cena na tem sejmu padla v zadnjem času za 100 din pri komadu. V Ptiju so bili 6–12 tednov stari prasci 100–140 din, v Brežicah odstavljeni pujski 70 do 90 din komad, v Novem mestu pa 120–125 din komad.

Prštarji (pruleki). Ptuj 7–7,50 din, Ljutomer 7 din, Murska Sobota 8–8,50 din, Ljubljana 7–8 din, Crnomelj 8 din kg žive teže.

Debele svinje (speharji). Murska Sobota 10, Brežice 8,50 din, Ljubljana domaći 8,50–9 din, sremski 9–9,50 din, Crnomelj 9 din kg žive teže.

Vino

Okolica Ptuja. Navadno mešano 4,25 din liter, sortirano 8 din, staro navadno 5 din, finejše sortirano staro vino pa 10 din liter.

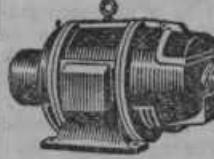
Okolica Ljutomera. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4–5 din, finejše sortirano 6–8 din liter.

Tržne cene

Perutnina. Maribor: kokoš 18–28 din, par piščancev 18–60 din, gos 25–30 din, raca 15 do 20 din. Mitrovica na Hrvaskem: kokoš 12–15, par piščancev 8–30 din, race 12–15 din, mla-

DOBAVLJA-

POPRAVLJAJA

motive

in vse vrste električnih strojev

Domača tovara

IVAN PASPA I SINOV

Zagreb, Koturska 69

da račka 5–10 din, mlada goska 7,50–20 din.

Zito. Cene so se dvignile za okrog 12 par. Banatska pšenica 152–154 din, bačka 158–162 din, banatska koruza 110–112 din 100 kg. V nadrobeni prodaji pa je bila pšenica 1,75 din, rž 1,75, ječmen 1,50 din, koruza 1,25 din, oves 1 din, proso, 1,75 din, ajda 1,25 din, fižol 2–3 din kg.

Krmna. Maribor novo seno 45–50 din, staro 55 din, pšenična slama 37 din 100 kg. V Ptaju je seno po 50–75 din, slama 25–30 din q, v Ljutomeru seno 45 din, slama 30 din q, v Murski Soboti seno 60 din, slama 35 din q, v Ljubljani seno 100 din, slama 60 din q.

Drvna. V Novem mestu stane kubični meter drva 50 din.

Mlečni izdelki. Maribor: liter mleka 1,50 do 2 din, smetana 7,50–10 din, kg surovega masla 24 din, čajnega 28–32 din, domačega sira 8 do 10 din. — Mitrovica na Hrvaskem: mleko 1,50 din liter, ovčji sir kg 14–20 din, nedozoreni ovčji sir 10 din, kravji sir 5 din, maslo 28–36 din, smetana 10–15 din liter.

Jajca. Maribor 0,50–0,75 din, Ljutomer 0,60, Murska Sobota 0,50 din, Ljubljana 0,65–0,75 din komad.

Sadje. Češnje v Mariboru 4–10 din kg, liter 1,50–3 din, višnje v Mitrovici 5–6 din, češnje 1–3 din, vrtne jagode 5–6 din kg, gozdne jagode 2–3 din liter, suhe slike 8–12 din kg.

Zelenjava: glava zejla 2–5 din, kumara 2 do 6 din, karfijola 1–8 din, ohrovit 0,50–2,50 din, zeleni 0,50–3 din, buča 2–4 din, glavnata solata 0,50–1 din, redkev 1 din; kg krompirja 0,75–1,25 din, hrena 8–10 din, kislega zelja 3 din, špargelj 10–12 din; kg fižola v stročju 14–16 din, graha v stročju 6–8 din, liter lusčenega graha 7,50–10 din. Ostala zelenjava v kupčkih po 1 din.

Sejmi

26. junija svinjski: Središče — 27. junija svinjski: Ormož; živinski: Maribor; tržni dan s svinjam: Dolnja Lendava — 28. junija svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 30. junija svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Gornja Radgona — 1. julija svinjski: Križevci (okraj Murska Sobota), Brežice, Celje, Trbovlje; živinski: Jurklošter, Podčetrtek.

I. M. Sevnica. Listne stenice ali šoštarje na zelju zelo težko zatiram. Edino 2–3% raztopina mušjega lesa in mazovega mila jih deino uniči in prežene. Pa še to sredstvo moramo rabiti kako previdno radi nežnih zelenih listov. Drugih sredstev (strupenih) radi tega, ker zelje uživamo, ne moremo uporabljati. Bolhe pa ovira pri razvoju edino vedno prerahljana zemlja, ker jih luknjice ovirajo pri skakanju.

Razgovori z našimi naročniki

Vojška pilotska šola, F. A. Zračoplovna podčastniška šola se nahaja v Novem Sadu. Gojence sprejema po predhodnem natečaju, ki se navadno objavlja julija meseca in se vlagajo prošnje na poveljnike šole do 1. septembra. Solske izobrazbe zadoščajo štirje razredi ljudske šole, po možnosti pa izučenje kakega obrta (mehaničarskega, električarskega, mizarskega ali klučavnicaškega). Lani so bili sprejeti letniki 1918, 1919 in 1920, letos predvidoma 1919–1921. Razen krstnega lista in šolskega spričevala je treba priložiti domovnico, mravstveno spričevalo, samski list in dovoljenje očeta ali varuha. — Sprejeli smo le Vaše pismo z dne 3. junija, prejšnjega pa ne. Odgovor na drugo vprašanje bomo objavili, čim dobimo potrebne podatke.

Pogoji za službo policijskega stražnika. I. P. Kandidat za policijskega stražnika mora izpolnjevati sledeče pogoje: 1. da je državljan kraljevine, 2. da je dovršil 21. leto in da še ni prekoračil 30. leta starosti, 3. da je telesno in duševno zdrav, 4. da je neoženjen ali vdovec brez

otrok ali sodno ločen od žene brez otrok, 5. da je neomadeževanega vedenja v preteklosti, 6. da zna pisati, čitati in računati, 7. da se pismeno zaveže, ostati v policijski izvršilni službi najmanj tri leta in v primeru samovoljne oddaljitev iz službe plačati državni blagajni polovico vseh prejemkov, ki bi jih bil prejel v teku one dobe, ki je ne odsluži. Razen tega mora biti visok najmanj 172 cm in mora imeti odslužen rok v stalnem kadru v eni izmed glavnih vrst orožja vojske ali mornarice. Minister za notranje zadeva sme poedine kandidate v posebnih, upoštevanja vrednih primerih izjemoma oprostiti pogojev, navedenih pod točkama 2. in 4. Prešnjo se lahko vloži vsak čas pri banaki upravi v Ljubljani, ki bo obdržala v evidenci, dokler se kako mesto ne izprazni. Je pa mnogo prisilcev, mest pa malo.

Odvetnik-zagovornik zahteva 5000 din nagrade. Priziv? D. B. Ako je odvetnik svoj zahtevek zoper Vas izložil in je sodba pravomočna, ni možno vložiti priziva, pa tudi ne doseči obnove